

ao Real decreto 418/1987, do 20 de febreiro, entenderanse feitas a este real decreto.

Disposición derradeira segunda. *Título competencial.*

Este real decreto ten o carácter de normativa básica ao amparo do disposto no artigo 149.1.13.^a e 16.ª da Constitución, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e bases e coordinación xeral da sanidade, respectivamente.

Exceptúase deste carácter de normativa básica a regulación contida na disposición transitoria, así como o réxime sancionador relativo a importacións e exportacións, que se dita ao amparo do disposto no artigo 149.1.16.^a, primeiro inciso, da Constitución, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de sanidade exterior.

Disposición derradeira terceira. *Facultade de desenvolvemento e modificación.*

1. Facúltanse os ministros de Agricultura, Pesca e Alimentación e de Sanidade e Consumo para ditar, no

ámbito das súas competencias, as disposicións que sexan necesarias para o desenvolvemento e aplicación do disposto neste real decreto.

2. Así mesmo, facúltanse os ministros de Agricultura, Pesca e Alimentación e de Sanidade e Consumo para modificar, no ámbito das súas respectivas competencias, o anexo ou os prazos previstos neste real decreto para a súa adaptación á normativa comunitaria, ou por motivos urxentes de sanidade animal ou seguraza alimentaria.

Disposición derradeira cuarta. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 6 de outubro de 2006.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta primeira do Goberno
e ministra da Presidencia,

MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

ANEXO

Datos mínimos da lista e número de identificación dos establecementos autorizados

1. Lista de establecementos de pensos autorizados:

1	2	3	4	5
N.º de identificación (1)	Actividade (2)	Nome ou denominación comercial (3)	Enderezo (4)	Observacións

(1) Segundo o establecido no punto 2 deste anexo.

(2) A=Establecementos recollidos no punto 1.a) do artigo 10 do Regulamento (CE) n.º 183/2005, de hixiene dos pensos.

B=Establecementos recollidos no punto 1.b) do artigo 10 do Regulamento (CE) n.º 183/2005, de hixiene dos pensos.

C=Establecementos recollidos no punto 1.c) do artigo 10 do Regulamento (CE) n.º 183/2005, de hixiene dos pensos, salvo os incluídos na letra E deste capítulo.

E=Establecementos recollidos no punto 1.c) do artigo 10 do Regulamento (CE) n.º 183/2005, de hixiene dos pensos que destinen toda a súa produción de pensos para as necesidades da súa explotación.

(3) Nome ou denominación comercial das empresas de pensos.

(4) Enderezo das empresas de pensos.

2. O número de identificación dos establecementos autorizados constará:

1) Do carácter «α».

2) Do código ESP.

4) Do número de referencia nacional, ata un máximo de oito caracteres alfanuméricos, que incluirá:

Dous díxitos que identifican a provincia, segundo a codificación do Instituto Nacional de Estatística.

O resto de díxitos asignaraos a autoridade competente.

XEFATURA DO ESTADO

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

18204 LEI 31/2006, do 18 de outubro, sobre implicación dos traballadores nas sociedades anónimas e cooperativas europeas. («BOE» 250, do 19-10-2006.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

I
Para alcanzar os obxectivos do Tratado da Comunidade Europea e establecer un marco xurídico uniforme en que as sociedades dos distintos Estados membros poidan planear e levar a cabo a organización das súas actividades a escala comunitaria, o Consello de Ministros da Unión Europea, tras máis de trinta anos de deliberacións, adoptou o Regulamento (CE) n.º 2157/2001 do Consello, do 8 de outubro de 2001, polo que se aproba o Estatuto da Sociedade Anónima Europea (SE).

Ese longo debate non se esgotou coa aprobación do Regulamento (CE) n.º 2157/2001; xunto a el, e para fomentar os obxectivos sociais da Comunidade Europea, enten-

díanse tamén necesarias determinadas disposicións, sobre todo no ámbito da implicación dos traballadores, encamiñadas a garantir que o establecemento das sociedades europeas viñese acompañado de normas sobre a implicación dos traballadores nelas, sen redución dos dereitos e prácticas existentes nas empresas participantes na súa constitución. As disposicións adoptadas neste ámbito viñeron, polo tanto, completar as do regulamento e son as adoptadas mediante a Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001, pola que se completa o Estatuto da Sociedade Anónima Europea no que respecta á implicación dos traballadores.

A promulgación destas dúas disposicións pecha o longo e complexo proceso de creación dun tipo societario de dimensión europea, vinculado á integración comunitaria, capaz de facilitar as operacións voluntarias de concentración transfronteiriza das empresas cun réxime xurídico propio e diferenciado do previsto para as sociedades de dereito interno existentes en cada Estado membro.

Neste proceso é obrigada a cita do proxecto de 5.ª directiva relativa á estrutura das sociedades anónimas e aos poderes e obrigas dos seus órganos, así como do proxecto de directiva sobre os procedementos de información e consulta dos traballadores de 1980, comunemente coñecida como Directiva Vredeling.

Posteriormente, a decisión da Comisión Europea, entre os anos 1989 e 1991, de separar a regulación xurídica do estatuto da sociedade anónima europea, mediante regulamento, da relativa á implicación dos traballadores, mediante directiva, serviron para asegurar unha maior liberdade de acción dos Estados membros e das partes sociais na configuración dos modelos de representación e participación dos traballadores nos órganos de decisión das sociedades, e preservar así as tradicións xurídicas dos diferentes Estados membros.

Igualmente, a adopción da Directiva 94/45/CE do Consello, do 22 de setembro de 1994, sobre a constitución dun comité de empresa europeo ou dun procedemento de información e consulta aos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria, marcou un fito no devir da Europa social, cunha norma de extraordinaria importancia no ámbito da mellora dos instrumentos de implicación dos traballadores na empresa. Esta experiencia axudou tamén a facer avanzar o proceso relativo á sociedade anónima europea, ao permitir proxectar sobre ela técnicas xa ensaiadas na organización das fórmulas de información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos transnacionais.

Por último, cómpre lembrar o traballo do grupo de expertos, coñecido polo nome do seu presidente como Grupo Davignon, que suxeriu unha organización dos dereitos de implicación dos traballadores na sociedade europea, incorporada finalmente á Directiva 2001/86/CE, baseada prioritariamente na negociación colectiva e articulada sobre un principio de conservación dos dereitos adquiridos (o principio «antes-despois»), que garante o mantemento dos dereitos de participación dos traballadores adquiridos antes da constitución da sociedade europea, e que dispón o deber dos seus fundadores de establecer despois, tras a súa constitución, sistemas de participación dos traballadores na xestión que, polo menos, respecten os anteriores.

II

O Regulamento (CE) n.º 2157/2001 e a Directiva 2001/86/CE constitúen un conxunto inescindible e complexo polo que, xunto á regulación dun elemento clave do mercado interior, a sociedade anónima europea, se garante a implicación dos traballadores nela, entendida como a información, a consulta e a participación e calquera outro mecanismo mediante o cal os representantes dos traba-

lladores poden influír nas decisións que se adopten na empresa.

Efectivamente a Directiva 2001/86/CE, sobre a base do acordo entre as partes, recoñece os dereitos de información e consulta, así como o dereito de participación dos traballadores nos órganos sociais da sociedade anónima europea cando existise participación previa nas sociedades participantes na súa constitución, tal e como sucede en países como Alemaña, Austria e os países nórdicos. Ademais, no caso de falta de acordo, prevé disposicións subsidiarias de aplicación obrigatoria no relativo aos dereitos de información e consulta e, en determinadas circunstancias taxadas, tamén aos dereitos de participación.

Proseguindo e afondando na senda xa aberta pola Directiva 94/45/CE, a Directiva 2001/86/CE fixo súas cunha notable exemplaridade as diversas manifestacións a través das cales toma corpo o principio de subsidiariedade propio do dereito comunitario no ámbito das competencias en materia laboral, coa salvagarda da diversidade e variedade dos sistemas nacionais.

Así, a Directiva 2001/86/CE é manifestación do principio de subsidiariedade na súa forma máis habitual, a vertical, porque, no plano interno, non resulta de aplicación a todas as empresas españolas, senón tan só ás sociedades anónimas europeas que teñan ou vaian ter o seu domicilio en España, así como aos centros de traballo situados en España das sociedades anónimas europeas que teñan o seu domicilio noutro Estado membro.

A directiva permite, igualmente, a aplicación do principio de subsidiariedade na súa dimensión horizontal. Neste sentido, respecta de xeito absoluto o xogo da vontade das partes, da autonomía colectiva; destaca neste sentido a importancia do acordo entre os órganos competentes das sociedades participantes e a comisión negociadora integrada por representantes dos traballadores, como forma prioritaria de determinar as normas que deberán rexer a información, a consulta e a participación dos traballadores na sociedade anónima europea.

Neste sentido, a Directiva 2001/86/CE e esta lei que a incorpora ao ordenamento xurídico español están en consonancia coa configuración constitucional do noso sistema de relacións laborais, que eleva as organizacións empresariais e os sindicatos á categoría de bases institucionais do sistema (artigo 7 da Constitución española), e recoñece a forza vinculante dos convenios colectivos (artigo 37 da Constitución española).

Débese sinalar, en fin, que a Directiva 2001/86/CE constitúe un texto de aplicación complexa, dado que a consecución do obxectivo de establecer a implicación dos traballadores na sociedade anónima europea, con transcendencia transnacional, obriga á actuación conxunta e coordinada de tantas normas nacionais de transposición como Estados membros da Unión Europea e, como consecuencia da Decisión n.º 89/2002 do Comité Mixto do Espazo Económico Europeo, do 25 de xuño de 2002, tamén das dos países do Espazo Económico Europeo aos cales se estenda a súa aplicación (Noruega, Islandia e Liechtenstein).

Así mesmo, débese salientar que a regulación da Directiva 2001/86/CE, polo seu contido normativo e a necesaria coordinación das disposicións adoptadas para a transposición aos seus ordenamentos internos, se asemella nos seus efectos aos propios dun regulamento comunitario e, por outra parte, a regulación do Regulamento (CE) n.º 2157/2001, dada a ampla marxe de complementación que abre ás lexislacións dos Estados membros e as múltiples remisións concretas do seu articulado, se afasta dos caracteres propios deste tipo de norma para achegarse aos das directivas.

En suma, o contido da directiva conduce ao establecemento dos instrumentos de implicación dos traballadores nas SE coa finalidade de potenciar o diálogo social dentro

delas no contexto dunha situación de constante transformación das empresas no seo da Unión Europea e como fórmula adecuada para favorecer o éxito de tales cambios. Esta lei procede á transposición da Directiva 2001/86/CE ao ordenamento xurídico español.

Dous anos despois da adopción da Directiva 2001/86/CE, o Consello de Ministros da Unión Europea adoptou o Regulamento (CE) n.º 1435/2003, do 22 de xullo de 2003, relativo ao Estatuto da sociedade cooperativa europea (SCE), e a Directiva 2003/72/CE, do 22 de xullo de 2003, pola que se completa o Estatuto da sociedade cooperativa europea no que respecta á implicación dos traballadores. A Directiva 2003/72/CE responde na súa estrutura e contido aos da Directiva 2001/86/CE salvo nos seus artigos 8 e 9, que recollen peculiaridades da sociedade cooperativa europea. Por iso, atendendo a razóns de economía legislativa, incluíuse nesta lei unha disposición adicional, mediante a cal se establece a regulación particular da SCE, abordándose así conxuntamente a transposición de ambas as dúas directivas.

III

Así como a Lei 19/2005, do 10 de novembro, sobre a sociedade anónima europea domiciliada en España, da cal esta é complemento inescindible, vén garantir a efectividade das normas mercantís de aplicación directa contidas no Regulamento (CE) n.º 2157/2001, esta lei persegue, como é habitual en calquera transposición dunha directiva comunitaria, a consecución dos obxectivos pretendidos coa súa aprobación, á vez que a súa integración correcta no sistema español de relacións laborais. Para iso, únense no seu articulado a transposición literal de determinados aspectos da directiva, xunto á aparición de institucións propias do dereito laboral español.

A lei estrutúrase nun título preliminar e tres títulos, dos cales o título I se divide, pola súa vez, en capítulos. Consta, ademais, de dúas disposicións adicionais e de cinco disposicións derradeiras.

O título preliminar fixa o obxecto da norma e as definicións para os efectos do resto do articulado, o que o dota de carácter horizontal. Para estes efectos a expresión «Estados membros» inclúe, segundo a definición recollida na lei tanto os Estados membros da Unión Europea como os signatarios do Acordo sobre o Espazo Económico Europeo que non sexan membros da Unión Europea e calquera outro Estado en que resulten de aplicación o Regulamento (CE) n.º 2157/2001 e a Directiva 2001/86/CE.

O título I, «Disposicións aplicables ás sociedades europeas con domicilio en España», consta de tres capítulos. O capítulo I regula o procedemento de negociación que levará a facer efectivos os dereitos de implicación dos traballadores na SE, e desenvolve todo o relativo á constitución e funcionamento da comisión negociadora; desenvolvemento e duración das negociacións; contido do acordo e normas supletorias, en defecto de pacto, e sobre vixencia, prórroga, denuncia e renegociación do acordo. O capítulo II inclúe as disposicións subsidiarias en materia de implicación dos traballadores nas SE e o capítulo III regula outras materias comúns aos outros capítulos, tales como a forma de cálculo do número de traballadores, a confidencialidade da información ou a protección dos representantes dos traballadores.

O título II está dedicado á regulación das disposicións aplicables aos centros de traballo e empresas filiais situados en España das sociedades anónimas europeas con domicilio en calquera outro Estado membro, e destaca o referido á identificación, designación, protección dos representantes nacionais dos traballadores, dunha parte, e a determinación da eficacia xurídica en España das disposicións doutros Estados membros, doutra.

O título III regula os procedementos xudiciais aplicables, a potestade xurisdiccional, a competencia, a lexitima-

ción das partes e outros aspectos procesuais, e recoñece, ademais, o dereito das partes a acudir a procedementos extraxudiciais de solución de conflitos.

Dentro das disposicións da parte final, cómpre destacar a que establece a relación entre a lei e outras disposicións, en particular a Lei 10/1997, do 24 de abril, sobre dereitos de información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria, ou as lexislacións dos restantes Estados membros polas cales se dá aplicación ao disposto na Directiva 94/45/CE cando unha sociedade europea sexa unha empresa de dimensión comunitaria ou unha empresa de control dun grupo de empresas de dimensión comunitaria.

Igualmente, abórdanse as modificacións do texto refundido da Lei sobre infraccións e sancións na orde social, aprobada polo Real decreto legislativo 5/2000, do 4 de agosto, necesarias para incluír como suxeitos responsables das infraccións as sociedades anónimas europeas rexistradas en España e para tipificar e sancionar as infraccións en materia de dereitos de implicación dos traballadores nas sociedades europeas.

Débesse recordar, por último, que a lei constitúe lexislación laboral ditada ao abeiro do artigo 149.1.7.^a da Constitución, salvo o disposto no título III, que constitúe lexislación procesual ditada ao abeiro do artigo 149.1.6.^a

IV

De conformidade coa Declaración para o diálogo social 2004 «Competitividade, emprego estable e cohesión social» subscrita o 8 de xullo de 2004 polo Goberno, a Confederación Española de Organizacións Empresariais, a Confederación Española da Pequena e a Mediana Empresa, a Unión Xeral de Traballadores e Comisións Obreiras, o contido desta norma de transposición da Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001, pola que se completa o Estatuto da Sociedade Anónima Europea no que respecta á implicación dos traballadores, foi sometido á consideración das citadas organizacións.

TÍTULO PRELIMINAR

Obxecto e definicións

Artigo 1. *Obxecto.*

1. Esta lei ten por obxecto regular a implicación dos traballadores na sociedade anónima europea (a partir deste momento, SE) regulada polo Regulamento (CE) n.º 2157/2001 do Consello, do 8 de outubro de 2001, polo que se aproba o Estatuto da Sociedade Anónima Europea (SE).

Para tal fin, en cada SE deberanse establecer disposicións sobre a implicación dos traballadores, nos termos previstos nesta lei.

2. Será de aplicación ás sociedades anónimas europeas que teñan o seu domicilio en España o establecido no capítulo XII do texto refundido da Lei de sociedades anónimas, aprobado polo Real decreto legislativo 1564/1989, do 22 de decembro.

Artigo 2. *Definicións.*

Para os efectos desta lei entenderase por:

a) Estados membros: os Estados membros da Unión Europea, os Estados signatarios do Acordo sobre o Espazo Económico Europeo que non sexan membros da Unión Europea e calquera outro Estado en que resulten de aplicación o Regulamento (CE) n.º 2157/2001 e a Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001,

pola que se completa o Estatuto da Sociedade Anónima Europea no que respecta á implicación dos traballadores.

b) Sociedade europea (SE): toda sociedade constituída conforme o Regulamento (CE) n.º 2157/2001.

c) Sociedade participante: toda sociedade que participe directamente na constitución dunha SE. No caso de constitución dunha SE filial común, entenderanse incluídas no concepto de sociedade participante, ademais das sociedades en sentido estrito, as demais entidades xurídicas de dereito público ou privado ás cales se refire o artigo 2.3 do Regulamento (CE) n.º 2157/2001.

d) Filial dunha sociedade: unha empresa sobre a cal a devandita sociedade exerce unha influencia dominante definida de conformidade co disposto no artigo 4 da Lei 10/1997, do 24 de abril, sobre dereitos de información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria.

e) Filial ou centro de traballo afectados: unha filial ou un centro de traballo dunha sociedade participante que, de acordo co proxecto, vaia pasar a ser unha filial ou un centro de traballo da SE no momento da súa constitución.

f) Representantes dos traballadores: os que teñan tal condición de conformidade coas lexislacións ou prácticas nacionais.

g) Comisión negociadora: o grupo de representantes dos traballadores constituído conforme o artigo 6 para negociar co órgano competente das sociedades participantes o establecemento das disposicións relativas á implicación dos traballadores na SE.

h) Órgano de representación: o órgano colexiado e representativo dos traballadores, constituído conforme os artigos 11 ou 15 para levar a cabo a información e a consulta aos traballadores da SE e dos seus centros de traballo e empresas filiais situados nos Estados membros e, de ser o caso, para exercer os dereitos de participación dos traballadores na SE.

i) Implicación dos traballadores: a información, a consulta, a participación e calquera outro mecanismo mediante o cal os representantes dos traballadores poden influír nas decisións que se adopten nas empresas.

j) Información: a transmisión, polo órgano competente da SE ao órgano de representación dos traballadores, ou aos representantes dos traballadores, das informacións relativas a aquelas cuestións que afecten a propia SE e a calquera dos seus centros de traballo e empresas filiais situados noutro Estado membro, ou que excedan das competencias dos órganos de decisión nun único Estado membro, nun momento, dun modo e cun contido que lles permitan aos representantes dos traballadores avaliar en profundidade as posibles repercusións e, de ser o caso, preparar a consulta co órgano competente da SE.

k) Consulta: a apertura dun diálogo e o intercambio de opinións entre o órgano de representación dos traballadores, ou os representantes dos traballadores, e o órgano competente da SE nun momento, dun modo e cun contido que lles permitan aos representantes dos traballadores, a partir da información facilitada, expresar unha opinión sobre as medidas previstas polo órgano competente que poida ser tida en conta á hora de adoptar as decisións.

l) Participación: a influencia do órgano de representación dos traballadores ou dos representantes dos traballadores nunha sociedade mediante:

1.º O dereito a elixir ou designar determinados membros do órgano de administración ou de control da sociedade; ou

2.º O dereito a recomendar ou oporse á designación dunha parte ou de todos os membros do órgano de administración ou de control.

TÍTULO I

Disposicións aplicables ás sociedades europeas domiciliadas en España

Artigo 3. *Ámbito de aplicación das disposicións do título I.*

1. As disposicións contidas neste título serán de aplicación ás SE que teñan ou que vaian ter, de acordo co proxecto de constitución, o seu domicilio en España, e a todos os seus centros de traballo e empresas filiais, así como ás sociedades participantes no proceso de constitución da SE e ás súas filiais e centros de traballo afectados, calquera que sexa o Estado membro en que se encontren situados.

2. A aplicación deste título nos termos sinalados no punto anterior exclúe a das disposicións de calquera outro Estado membro en que a SE ou as sociedades participantes contén con centros de traballo ou empresas filiais, salvo nos casos en que exista unha remisión expresa neste título.

CAPÍTULO I

Procedemento de negociación dos dereitos de implicación dos traballadores na SE

Artigo 4. *Responsabilidade do procedemento de negociación.*

Incumbiralles aos órganos competentes das sociedades participantes, nos termos previstos nesta lei, a responsabilidade de establecer as condicións e os medios necesarios para a negociación cos representantes dos traballadores das disposicións que se apliquen na SE en relación cos dereitos de implicación dos traballadores.

Artigo 5. *Inicio do procedemento.*

O procedemento de negociación para a determinación dos dereitos de implicación dos traballadores na SE iniciarase a partir do momento en que os órganos de dirección ou de administración das sociedades participantes establecesen o proxecto de constitución da SE.

Para tal fin, unha vez publicado o proxecto de fusión ou o de constitución dunha sociedade holding, ou despois de adoptado o proxecto de creación dunha filial común ou o de transformación nunha SE, os citados órganos levarán a cabo, no prazo máximo dos corenta e cinco días seguintes, as xestións necesarias para entrar en negociacións con representantes de traballadores de sociedades participantes e das súas filiais e centros de traballo afectados sobre as disposicións relativas a implicación de traballadores na SE, incluída a comunicación a estes das informacións relativas á identidade das sociedades participantes e de todos os seus centros de traballo e empresas filiais, con indicación de cales deles se verán afectados polo proxecto de constitución no sentido do artigo 2.e), así como o número dos seus traballadores respectivos. Igualmente, deberán informar sobre o lugar do domicilio social proposto.

Cando nas sociedades participantes se aplique algún sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control, as informacións a que se refire o parágrafo anterior deberán especificar as características de tales sistemas, o número de traballadores cubertos polos devanditos sistemas, así como a proporción que estes representan respecto do total dos traballadores das sociedades participantes.

Artigo 6. *Constitución da comisión negociadora.*

1. Sobre a base da iniciativa e das informacións facilitadas polos órganos competentes das sociedades participantes, procederáse á constitución dunha comisión negociadora representativa dos traballadores das sociedades participantes e das súas filiais e centros de traballo afectados, cuxos membros serán elixidos ou designados de conformidade coas lexislacións ou prácticas nacionais e segundo o establecido no artigo seguinte.

2. Unha vez constituída a comisión negociadora, os órganos competentes das sociedades participantes convocarán esta a unha primeira reunión de negociación para a celebración do acordo a que se refire o artigo 11, e informarán diso as direccións dos seus centros de traballo e empresas filiais nos Estados membros. Así mesmo, a comisión negociadora informará do inicio da negociación a todas as organizacións sindicais que, en cada Estado membro, participasen na súa elección ou designación.

3. A reunión a que se refire o punto anterior poderá coincidir en data coa constitución da comisión negociadora a que se refire o punto 1.

Artigo 7. *Composición da comisión negociadora.*

1. Os membros da comisión negociadora serán elixidos ou designados, de conformidade coas lexislacións e prácticas nacionais, en proporción ao número de traballadores empregados en cada Estado membro polas sociedades participantes e polas súas filiais e centros de traballo afectados, a razón, en cada Estado membro, dun posto por cada 10 por cento ou fracción do total de traballadores empregados no conxunto dos Estados membros.

Poderán ser designados como representantes dos traballadores na comisión negociadora representantes sindicais, sexan ou non traballadores dunha das sociedades participantes ou dos seus centros de traballo ou empresas filiais afectados, nos termos previstos nas lexislacións ou prácticas nacionais.

2. No caso das SE constituídas mediante fusión, deberán incorporarse á comisión negociadora outros membros adicionais en representación de cada Estado membro na medida necesaria para garantir que a comisión negociadora inclúe, polo menos, un membro representante de cada unha das sociedades participantes que están rexistradas e empregan traballadores no dito Estado membro e que, segundo o proxecto, vaia deixar de existir como entidade xurídica diferenciada tras a inscrición da SE, nos termos que se prevén nos puntos seguintes.

Para os efectos do disposto no parágrafo anterior, entenderase que unha sociedade participante rexistrada e que emprega traballadores nun Estado membro está representada na comisión negociadora, cando forme parte dela un traballador da devandita sociedade elixido ou designado no Estado membro en cuestión. No caso de que entre os membros elixidos ou designados no devandito Estado membro figure un representante que non sexa traballador de ningunha das sociedades participantes, presumirase que todas as sociedades participantes que empregan traballadores no devandito Estado membro están representadas na comisión negociadora a través do devandito representante, salvo que a acta da elección ou designación dispuxese outra cousa.

3. O número de membros adicionais que se elixan ou designen conforme o disposto no punto anterior non poderá ser superior ao 20 por cento do número de membros ordinarios inicialmente elixidos ou designados.

Se o número de sociedades en que concorren as circunstancias previstas no punto 2 é superior ao número de postos máximos que se deben elixir ou designar conforme o disposto no parágrafo anterior, estes postos atribuiranse a sociedades de Estados membros diferentes e

por orde decrecente do número de traballadores que empreguen.

4. Para evitar a dobre representación na comisión negociadora dos traballadores afectados pola designación de representantes adicionais, deberase proceder a deducir o devandito número de traballadores do número total de traballadores cuxa representación se atribúe aos representantes ordinarios inicialmente elixidos ou designados no Estado membro en cuestión.

5. A composición da comisión negociadora deberá modificarse, e procederáse a unha nova elección ou designación de todos ou de parte dos seus membros, nos termos que en cada caso procedan, nos seguintes supostos:

a) Cando se produciise unha modificación na dimensión, composición ou estrutura das sociedades participantes ou das filiais e centros de traballo afectados que implique, conforme as disposicións desta lei, unha alteración do número de postos que hai que cubrir na comisión negociadora ou dos criterios de distribución daqueles ou da representatividade da comisión, e así se solicite por acordo da propia comisión negociadora ou mediante unha petición escrita dun mínimo do 10 por cento dos traballadores das sociedades participantes e das súas filiais e centros de traballo afectados ou dos seus representantes, que pertencen, polo menos, a dous centros de traballo situados en Estados membros diferentes.

b) Cando se produciise a perda do mandato representativo nacional dun membro da comisión negociadora ou dos representantes nacionais dos traballadores que procederon á súa elección ou designación, e así o solicite un 10 por cento polo menos dos traballadores das empresas e centros de traballo en representación dos cales foi elixido ou designado o membro en cuestión, ou dos seus representantes.

Artigo 8. *Funcións da comisión negociadora.*

1. Á comisión negociadora correspóndelle negociar cos órganos competentes das sociedades participantes o contido dos dereitos de implicación dos traballadores na SE.

Os órganos competentes das sociedades participantes e a comisión negociadora deberán negociar de boa fe, de cara á obtención dun acordo.

2. Malia o sinalado no punto anterior, a comisión negociadora poderá decidir, nas condicións que se sinalan a continuación, non iniciar as negociacións cos órganos competentes das sociedades participantes para a celebración do acordo, ou dar por rematadas as negociacións en curso e someterse ás disposicións sobre información e consulta dos traballadores que estean viventes nos Estados membros en que a SE empregue traballadores.

A maioría necesaria para a adopción da decisión a que se refire o parágrafo anterior será a de dous terzos dos membros da comisión negociadora, que representen pola súa vez, polo menos, dous terzos dos traballadores e que inclúan os votos de membros que representen traballadores de, polo menos, dous Estados membros.

Malia o disposto nos parágrafos anteriores, non se poderá adoptar ningunha das devanditas decisións no caso dunha SE constituída mediante transformación cando na sociedade que se vai transformar se aplique un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control.

3. A adopción de calquera das decisións a que se refire o punto 2 porá fin ao procedemento de negociación, sen que sexan de aplicación as disposicións subsidiarias previstas no capítulo II deste título. Unha vez adoptada a decisión, a comisión negociadora só volverá ser convocada cando así o soliciten por escrito un 10 por cento,

como mínimo, dos traballadores da SE e das súas filiais e centros de traballo afectados, ou dos seus representantes, e sempre que transcorresen, polo menos, dous anos desde a citada decisión, salvo que as partes acorden iniciar as negociacións con anterioridade. No caso de que, unha vez iniciadas de novo as negociacións, non se logre alcanzar nelas un acordo, seguirán sen ser de aplicación as disposicións subsidiarias previstas no capítulo II deste título.

4. A comisión negociadora e os órganos competentes das sociedades participantes decidirán, de común acordo, as regras precisas sobre a presidencia ou, de ser o caso, outros procedementos acordados para o desenvolvemento das sesións das súas reunións conxuntas.

As actas das reunións entre os órganos competentes das sociedades participantes e a comisión negociadora serán asinadas por un representante en nome de cada unha das partes.

5. As funcións da comisión negociadora finalizarán coa conclusión dun acordo ou a adopción das decisións previstas no punto 2.

Artigo 9. *Réxime de funcionamento da comisión negociadora.*

1. Salvo nos casos en que nesta lei se establece unha maioría específica diferente, a comisión negociadora adoptará os seus acordos por unha maioría absoluta dos seus membros, que represente unha maioría absoluta dos traballadores. Cada membro disporá dun voto.

2. Cando o resultado das negociacións a que se refire o artigo 8.1 poida determinar unha redución dos dereitos de participación dos traballadores existentes nas sociedades participantes a maioría necesaria para tomar tal acordo será, nos casos que se sinalan a continuación, de dous terzos dos membros da comisión negociadora, que representen pola súa vez, polo menos, dous terzos dos traballadores e inclúan os votos de membros que representen traballadores de, polo menos, dous Estados membros. Entenderase por redución dos dereitos de participación, para estes efectos, o establecemento dun número de membros nos órganos da SE, no sentido sinalado na definición de participación contida no artigo 2, inferior ao maior número existente en calquera das sociedades participantes.

O disposto no parágrafo anterior será de aplicación nos seguintes supostos:

a) No caso dunha SE que se constituía por fusión, cando se aplicase nalgunha das sociedades participantes un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control que afectase o 25 por cento, polo menos, do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes.

b) No caso dunha SE que se constituía mediante a creación dunha sociedade «holding» ou dunha filial común, cando se aplicase nalgunha das sociedades participantes un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control que afectase o 50 por cento, polo menos, do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes.

De conformidade co previsto no artigo 11.2, o disposto neste punto non será de aplicación no caso dunha SE que se constituía mediante transformación.

3. A comisión negociadora poderá elixir un presidente entre os seus membros e establecer un regulamento interno de funcionamento.

4. A comisión negociadora terá dereito a reunirse con carácter previo a calquera reunión que deba manter

cos órganos competentes das sociedades participantes, sen a presenza destes.

5. Sempre que a comisión negociadora o considere necesario para o correcto desempeño das súas funcións, poderá estar asistida por expertos da súa elección, incluídos representantes das organizacións sindicais europeas correspondentes.

Os devanditos expertos poderán estar presentes en calidade de asesores nas reunións de negociación cos órganos competentes das sociedades participantes cando así o solicite a comisión negociadora, en particular para facilitar que as disposicións que se negocien sexan coherentes co ámbito comunitario europeo en que se desenvolven as actividades da sociedade.

6. A comisión negociadora informará do proceso e dos resultados da negociación as organizacións sindicais que, en cada Estado membro, participasen na súa elección ou designación.

7. Os gastos derivados da constitución e do funcionamento da comisión negociadora e, en xeral, do desenvolvemento das negociacións serán sufragados polas sociedades participantes, que lle deberán proporcionar os recursos financeiros e materiais suficientes para cumprir as súas funcións axeitadamente.

En particular, as sociedades participantes deberán sufragar os seguintes gastos:

a) Os derivados da elección ou designación dos membros da comisión negociadora.

b) Os de organización das reunións da comisión negociadora, incluídos os gastos de interpretación, manutención, aloxamento e viaxe dos seus membros.

c) Os derivados de, polo menos, un experto designado pola comisión negociadora para asistilo nas súas funcións.

Artigo 10. *Duración das negociacións.*

1. As negociacións iniciaranse tan pronto como se constituíse a comisión negociadora e poderán proseguir durante os seis meses seguintes. Non obstante, as partes poderán acordar unha prórroga do período de negociación mencionado, ata un máximo dun ano contado desde a data de constitución da comisión negociadora.

2. Cumpridas polos órganos competentes das sociedades participantes as súas obrigas para a constitución da comisión negociadora, se esta non se constituíse por causa imputable aos representantes dos traballadores o prazo de seis meses a que se refire o punto anterior comezará a contar desde a data en que a comisión negociadora podería ter quedado validamente constituída.

Artigo 11. *Contido do acordo.*

1. Sen prexuízo da autonomía das partes e respectando o disposto no punto 2, o acordo entre a comisión negociadora e os órganos competentes das sociedades participantes deberá conter:

a) A identificación das partes que o concertan.

b) O ámbito de aplicación do acordo.

c) A composición, o número de membros e a distribución dos postos do órgano de representación dos traballadores a través do cal se exercerán os dereitos de información e consulta dos traballadores da SE e das súas empresas filiais e que será o interlocutor a este respecto do órgano competente da SE, a duración do seu mandato e os efectos que sobre iso puídesen derivar das modificacións na dimensión, composición ou estrutura da SE e das súas empresas filiais ou na composición dos órganos nacionais de representación dos traballadores.

d) As atribucións do órgano de representación e o procedemento de información e consulta previsto.

e) A frecuencia das reunións do órgano de representación.

f) Os recursos materiais e financeiros asignados ao órgano de representación para o axeitado cumprimento das súas funcións.

g) No caso de que as partes acordasen o establecemento dun ou varios procedementos de información e consulta, en lugar da creación dun órgano de representación, as modalidades de aplicación dos devanditos procedementos.

h) No caso de que as partes acordasen o establecemento de normas de participación, os elementos esenciais das ditas normas, incluída, de ser o caso, a determinación do número de membros do órgano de administración ou de control da SE que os traballadores terán dereito a elixir, designar ou recomendar ou a cuxa designación terán dereito a se opor, dos procedementos a seguir para iso e dos seus dereitos.

i) A data de entrada en vigor do acordo, a súa duración e as condicións da súa denuncia, prórroga e renegociación.

2. Cando a SE se constituía mediante transformación, o acordo a que se refire o punto anterior deberá reconecer uns dereitos de implicación dos traballadores que sexan, como mínimo, equivalentes en todos os seus elementos aos existentes na sociedade que se transforma en SE.

3. En defecto de disposicións específicas contidas no propio acordo, seralle de aplicación ao órgano de representación o disposto no artigo 19.

Artigo 12. *Eficacia xurídica do acordo.*

1. O acordo concluído entre a comisión negociadora e os órganos competentes das sociedades participantes obriga todos os centros de traballo da SE e das súas filiais incluídos dentro do seu ámbito de aplicación, así como os seus traballadores respectivos, durante todo o tempo da súa vixencia.

2. O acordo deberase formalizar por escrito, baixo sanción de nulidade. Presentarase ante a autoridade laboral competente para o seu rexistro, depósito e publicación oficial conforme o disposto nos puntos 2 e 3 do artigo 90 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1995, do 24 de marzo.

Para os efectos sinalados no parágrafo anterior, será autoridade laboral competente a que corresponda en función do ámbito do acordo dentro do territorio español.

3. Os estatutos da SE en ningún caso poderán ser contrarios ás disposicións sobre implicación dos traballadores contidas no acordo.

Artigo 13. *Normas supletorias sobre vixencia, prórroga, denuncia e renegociación do acordo.*

En defecto de pacto no acordo sobre a súa vixencia, prórroga, denuncia ou renegociación, aplicaranse as regras seguintes:

a) O acordo presumirase de vixencia indefinida.

b) O órgano competente da SE e o órgano de representación dos traballadores ou, de ser o caso, os representantes dos traballadores no marco dun procedemento de información e consulta poderán denunciar o acordo cunha antelación mínima de seis meses á data da súa expiración, e comunicaranllo de maneira que faga fe á outra parte.

No caso de que o acordo tivese unha vixencia indefinida ou non fixase período de vixencia, a denuncia poderase realizar cunha antelación mínima de seis meses á data en que se cumpra cada período de catro anos desde a súa vixencia inicial; en tal caso, entenderase vencido o

acordo no momento do cumprimento do devandito período.

c) Se, vencido o prazo de vixencia do acordo, non mediase denuncia expresa das partes, aquel entenderase prorrogado por un novo período de duración igual ao da súa vixencia inicial.

d) Denunciado e vencido un acordo, este manterase en vigor ata que se alcance un novo acordo ou ata que sexan aplicables as disposicións subsidiarias contidas no capítulo II deste título en virtude do disposto no artigo 14.

e) O órgano de representación dos traballadores estará lexitimado para renegociar, en substitución da comisión negociadora a que se refire o artigo 6, o acordo denunciado e vencido, e poderá adoptar tamén as decisións previstas no artigo 8.2.

Cando se trate da renegociación do acordo relativo ao establecemento dun procedemento de información e consulta, deberase proceder á constitución dunha nova comisión negociadora, conforme o disposto no artigo 6.

CAPÍTULO II

Disposicións subsidiarias

Artigo 14. *Aplicación das disposicións subsidiarias.*

1. As disposicións subsidiarias previstas neste capítulo en materia de implicación dos traballadores nas SE serán de aplicación, a partir da data da súa inscrición, nos seguintes casos:

a) Cando as partes así o decidan.

b) Cando non se alcanzase ningún acordo no prazo establecido no artigo 10, sempre que:

1.º A comisión negociadora non adoptase a decisión a que se refire o artigo 8.2.

2.º Os órganos competentes de cada unha das sociedades participantes decidan aceptar a aplicación das disposicións subsidiarias, continuando co proceso de rexistro da SE.

2. Malia o sinalado na letra b) do punto anterior, as disposicións subsidiarias en materia de participación dos traballadores previstas no artigo 20 só se aplicarán cando, ademais de se cumpriren as condicións previstas na devandita letra b), concorra a condición de que:

a) No caso dunha SE constituída por transformación, se aplicase con anterioridade á inscrición da SE na sociedade que se vai transformar un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control.

b) No caso dunha SE constituída por fusión, se aplícase con anterioridade á inscrición da SE nalgunha das sociedades participantes un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control que afectase:

1.º O 25 por cento, polo menos, do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes.

2.º Un número de traballadores inferior ao 25 por cento do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes se a comisión negociadora así o decide.

c) No caso dunha SE constituída mediante a creación dunha sociedade «holding» ou dunha filial común, se aplicase con anterioridade á inscrición da SE nalgunha das sociedades participantes un sistema de participación dos traballadores nos seus órganos de administración ou de control que afectase:

1.º O 50 por cento, polo menos, do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes.

2.º Un número de traballadores inferior ao 50 por cento do número total de traballadores empregados no conxunto das sociedades participantes, se a comisión negociadora así o decide.

3. Para os efectos do disposto no punto anterior, tomaranse en consideración todos aqueles sistemas de participación previos que respondan ao establecido no artigo 2.1) con independencia da súa orixe legal ou convencional.

Se ningunha das sociedades participantes estivese rexida por un de tales sistemas de participación antes da inscrición da SE, esta non estará obrigada a establecer disposicións en materia de participación dos traballadores.

Cando no seo das diferentes sociedades participantes existisen diferentes sistemas de participación dos traballadores, correspóndelle á comisión negociadora decidir cal dos devanditos sistemas se deberá aplicar na SE. A comisión negociadora deberá informar o órgano competente das sociedades participantes sobre a decisión adoptada a este respecto.

Se na data de inscrición da SE a comisión negociadora non informou o órgano competente das sociedades participantes sobre a existencia dunha decisión adoptada conforme o sinalado no parágrafo anterior, aplicaráselle á SE o sistema de participación que afectase con anterioridade o maior número de traballadores das sociedades participantes.

Artigo 15. *Constitución do órgano de representación dos traballadores.*

1. Nos casos previstos no artigo anterior crearase un órgano de representación dos traballadores coas competencias, composición e réxime de funcionamento que se establecen nos artigos seguintes.

2. Para a constitución do órgano de representación dos traballadores, o órgano competente da SE dirixirase aos dos seus centros de traballo e empresas filiais nos Estados membros, para que estes poñan en marcha, de conformidade coas lexislacións ou prácticas nacionais, o procedemento de elección ou designación dos membros do órgano.

3. Transcorridos catro anos desde a constitución do órgano de representación conforme as disposicións subsidiarias deste capítulo, o órgano deberá decidir se desexa emprender negociacións para a conclusión do acordo a que se refire o artigo 11, e comunicarllo ao órgano competente da SE.

As negociacións que, de ser o caso, se desenvolvan rexeranse polo disposto no capítulo I deste título, e o propio órgano de representación asumirá as funcións que nel se lle outorgan á comisión negociadora. Durante o transcurso das negociacións e ata a súa conclusión, o órgano de representación continuará desenvolvendo as súas funcións.

De non se adoptar a decisión de iniciar negociacións conforme o disposto no parágrafo primeiro, continuarán sendo de aplicación durante outro período de catro anos as disposicións subsidiarias deste capítulo. O mesmo acontecerá cando, transcorrido o prazo no cal as negociacións deben rematar, non se chegue a un acordo.

Malia o sinalado nos parágrafos anteriores, no caso a que se refire o artigo 26 as novas negociacións terán lugar nos supostos, no tempo e nas condicións previstas no devandito artigo.

4. Sen prexuízo do disposto no punto anterior, o órgano de representación dos traballadores e o órgano

competente da SE poderán decidir de común acordo, en calquera momento, a apertura de negociacións.

Artigo 16. *Composición do órgano de representación dos traballadores.*

1. O órgano de representación dos traballadores estará composto por traballadores da SE e dos seus centros de traballo e empresas filiais, elixidos ou designados por e entre os representantes dos traballadores ou, no seu defecto, polo conxunto dos traballadores, de conformidade coas lexislacións e prácticas nacionais.

2. Os membros do órgano de representación dos traballadores serán elixidos ou designados en proporción ao número de traballadores empregados en cada Estado membro pola SE e os seus centros de traballo e empresas filiais a razón, en cada Estado membro, dun posto por cada 10 por cento ou fracción do total de traballadores empregados pola SE e os seus centros de traballo e empresas filiais no conxunto dos Estados membros.

3. O órgano de representación dos traballadores informará da súa composición o órgano competente da SE.

Artigo 17. *Competencias do órgano de representación dos traballadores.*

1. O órgano de representación dos traballadores da SE terá dereito a ser informado e consultado sobre aquelas cuestións que afecten a SE en si mesma e calquera dos seus centros de traballo e empresas filiais situados noutros Estados membros ou que excedan da competencia dos órganos de decisión nun só Estado membro.

2. Para os fins previstos no punto anterior, o órgano de representación terá dereito a manter polo menos unha reunión anual co órgano competente da SE, sobre a base de informes periódicos elaborados polo órgano competente en relación coa evolución e as perspectivas das actividades da SE. O órgano competente da SE deberalle proporcionar tamén ao órgano de representación a orde do día das reunións do órgano de administración ou, cando proceda, do órgano de dirección e control, así como copia de todos os documentos presentados á xunta xeral de accionistas.

A convocatoria, en unión da documentación correspondente, deberá ser remitida polo órgano competente da SE ao órgano de representación cunha antelación mínima dun mes.

Sen prexuízo doutras cuestións que se poidan formular, na reunión anual analizaranse aquelas relacionadas coa estrutura da empresa, a súa situación económica e financeira, a evolución probable das actividades, a produción e as vendas, a situación e evolución probable do emprego, os investimentos, os cambios substanciais que afecten a organización, a introdución de novos métodos de traballo ou de produción, os traslados de produción, as fusións, a redución do tamaño ou o peche de empresas, centros de traballo ou partes importantes destes e os despedimentos colectivos.

3. O órgano de representación dos traballadores deberá ser informado coa debida antelación daquelas circunstancias excepcionais que afecten considerablemente os intereses dos traballadores, especialmente nos casos de traslado, venda ou peche de centros de traballo ou de empresas, ou de despedimentos colectivos. Ademais, terán dereito a reunirse, por petición propia, co órgano competente da SE, ou con calquera outro nivel de dirección da SE máis axeitado e con competencia para adoptar decisións propias, para recibir a citada información e ser consultado sobre ela. Esta reunión ou reunións serán, de ser o caso, adicionais á reunión anual prevista no punto 2, salvo que, en función dos prazos existentes,

se poidan incorporar ao contido da citada reunión sen périgo a efectividade da consulta.

As reunións de información e consulta a que se refire este punto efectuaranse coa antelación necesaria para que o criterio do órgano de representación poida ser tido en conta á hora de adoptar ou de executar as decisións, sobre a base dun informe elaborado polo órgano competente ou por calquera outro nivel de dirección axeitado da SE.

Cando o órgano competente decida non seguir a opinión ou o criterio manifestado polo órgano de representación, este último terá dereito a reunirse novamente co órgano competente da SE para intentar chegar a un acordo.

As reunións mencionadas non afectarán as prerrogativas do órgano competente.

4. O órgano competente da SE e o órgano de representación dos traballadores decidirán de común acordo as regras precisas sobre a presidencia ou, de ser o caso, outros procedementos acordados para o desenvolvemento das sesións das súas reunións conxuntas.

As actas das reunións entre o órgano competente da SE e o órgano de representación dos traballadores serán asinadas por un representante en nome de cada unha das partes.

5. O órgano competente da SE informará as direccións dos seus centros de traballo ou empresas filiais nos Estados membros da convocatoria das reunións que vaia manter co órgano de representación.

Artigo 18. *Réxime de funcionamento do órgano de representación dos traballadores.*

1. O órgano de representación dos traballadores adoptará os seus acordos por maioría dos seus membros, salvo que nesta lei se estableza outra cousa. Elaborará o seu propio regulamento interno de funcionamento e poderá elixir no seu seo un presidente.

2. Se o número de membros do órgano de representación o xustificase, este deberá elixir no seu seo un comité restrinxido composto por un máximo de tres membros. Salvo acordo en contrario do órgano de representación, este comité restrinxido será o encargado de recibir a información e de celebrar as reunións a que se refire o artigo 17.3.

Nas reunións en que participe o comité restrinxido terán dereito a participar igualmente aqueles outros membros do órgano de representación elixidos ou designados en representación dos traballadores directamente afectados polas medidas de que se trate.

O comité restrinxido deberá informar periodicamente das súas actuacións e do resultado das reunións en que participe o órgano de representación.

3. O órgano de representación dos traballadores e o comité restrinxido, ampliado, de ser o caso, cos membros a que se refire o segundo parágrafo do punto anterior, terán dereito a reunirse con carácter previo a calquera reunión que deban celebrar co órgano competente da SE, sen a presenza dos representantes deste.

4. O órgano de representación dos traballadores e o comité restrinxido, sempre que o consideren necesario para o correcto desempeño das súas funcións, poderán estar asistidos por expertos da súa elección.

5. Na medida en que sexa necesario para o desempeño das súas funcións, os membros do órgano de representación terán dereito a un permiso de formación sen perda de salario.

6. Os gastos derivados da constitución e do funcionamento do órgano de representación e do comité restrinxido serán sufragados pola SE, que deberá proporcionarlles os recursos financeiros e materiais suficientes para cumprir as súas funcións axeitadamente.

En particular, a SE deberá sufragar os seguintes gastos:

a) Os derivados da elección ou designación dos membros do órgano de representación.

b) Os de organización das reunións do órgano de representación e do comité restrinxido, incluídos os gastos de interpretación, manutención, aloxamento e viaxe dos seus membros.

c) Os derivados de, polo menos, un experto designado polo órgano de representación ou polo comité restrinxido para asistilo nas súas funcións.

7. Os membros do órgano de representación deberán informar os representantes dos traballadores da SE e dos seus centros de traballo e empresas filiais ou, no seu defecto, o conxunto dos traballadores sobre o contido e os resultados das actuacións desenvolvidas no exercicio das súas funcións, sen prexuízo do disposto no artigo 22.

Artigo 19. *Renovación do órgano de representación dos traballadores.*

A composición do órgano de representación deberase modificar e procederase a unha nova elección ou designación de todos ou de parte dos seus membros, nos termos que en cada caso procedan, nos seguintes supostos:

a) Cando se producise unha modificación na dimensión, composición ou estrutura da SE, os seus centros de traballo e empresas filiais que implique, conforme as disposicións desta lei, unha alteración do número de postos que se deben cubrir no órgano de representación ou dos criterios de distribución daqueles ou da representatividade do órgano, e así se solicite por acordo do propio órgano de representación ou mediante unha petición escrita dun mínimo do 10 por cento dos traballadores da SE e os seus centros de traballo e empresas filiais ou dos seus representantes, que pertencen, polo menos, a dous centros de traballo situados en Estados membros diferentes.

b) Cando se producise a perda do mandato representativo nacional dun membro do órgano de representación ou dos representantes nacionais dos traballadores que procederon á súa elección ou designación, e así o solicite un 10 por cento, polo menos, dos traballadores das empresas e centros de traballo en representación das cales foi elixido ou designado o membro en cuestión, ou dos seus representantes.

Artigo 20. *Disposicións subsidiarias en materia de participación dos traballadores.*

1. Cando na SE se deba establecer un sistema de participación dos traballadores de conformidade co disposto no artigo 14, este rexerá polas seguintes regras:

a) No caso dunha SE constituída por transformación, todos os elementos da participación dos traballadores no órgano de administración ou de control aplicados antes da inscrición da SE continuarán sendo de aplicación nela.

b) Nos demais casos de constitución dunha SE, os traballadores da SE e dos seus centros de traballo e empresas filiais, ou os seus órganos de representación, terán dereito a elixir, designar, recomendar ou oporse á designación dun número de membros do órgano de administración ou de control da SE igual á maior das proporcións viventes antes da inscrición da SE nas sociedades participantes.

2. Se ningunha das sociedades participantes estivese rexida por normas de participación antes da inscrición da SE, esta non estará obrigada a establecer nin-

gunha disposición nesta materia, salvo acordo en contrario.

3. Nos casos a que se refiren o artigo 15.3 e o artigo 26, serán de aplicación as regras do punto 1, aínda que se substituirán as referencias ás sociedades participantes polas relativas á SE, os seus centros de traballo e empresas filiais, e as referencias relativas ao momento anterior á inscrición da SE polas correspondentes ao momento en que finalicen as negociacións sen acordo.

4. O órgano de representación dos traballadores da SE decidirá sobre a repartición dos postos que lles correspondan aos traballadores no órgano de administración ou de control entre os representantes dos traballadores dos diferentes Estados membros, en función da proporción de traballadores empregados pola SE en cada un deles. Do mesmo xeito decidirá, de ser o caso, sobre a forma en que os traballadores da SE poden recomendar o nomeamento de membros destes órganos ou oporse a el.

Cando a aplicación deste criterio proporcional determine que os traballadores dun ou máis Estados membros non vaian quedar cubertos por el, mentres que os doutros ou doutros Estados membros vaian contar con máis dun representante, o órgano de representación deberá proceder a unha redistribución dos postos existentes e atribuír un dos devanditos postos a un dos Estados membros inicialmente non representados, en particular ao Estado membro no cal se atope situada a sede da SE, se este non estaba xa representado, ou, no caso contrario, a aquel que empregue o maior número de traballadores dentro dos inicialmente non representados. Este membro detraeráse do número adxudicado ao Estado membro que obtivese máis representantes ou, en caso de ser varios con idéntico número de representantes, ao que deles ocupe o menor número de traballadores.

A elección ou designación dos representantes dos traballadores que deban formar parte do órgano de administración ou de control realizarase na forma que determine o órgano de representación dos traballadores, respectando, de ser o caso, o que ao respecto se puidese establecer na lexislación nacional do Estado membro correspondente a cada un dos devanditos representantes.

5. Todo membro do órgano de administración ou, de ser o caso, do órgano de control da SE que fose elixido, designado ou recomendado polo órgano de representación ou, segundo os casos, polos propios traballadores, será membro de pleno dereito do órgano correspondente, cos mesmos dereitos e obrigas que os membros que representen os accionistas, incluído o dereito de voto.

CAPÍTULO III

Disposicións comúns aos capítulos anteriores

Artigo 21. *Forma de cálculo do número de traballadores.*

1. A determinación do número de traballadores empregados por cada unha das sociedades participantes na constitución da SE e polas súas filiais e centros de traballo afectados, así como pola propia SE e os seus centros de traballo e empresas filiais, para os diferentes efectos previstos nesta lei, realizarase tomando en consideración a totalidade dos traballadores empregados polas ditas sociedades, empresas e centros de traballo, incluídos os traballadores con contratos temporais ou de duración determinada e a tempo parcial, no momento a que se refira o cálculo en cuestión.

2. Malia o sinalado no punto anterior, o cómputo do número de traballadores efectuado para a constitución da comisión negociadora de conformidade co disposto nos artigos 6 e 7 considerarase vixente durante todo o tempo

de funcionamento da devandita comisión e ata a conclusión do acordo a que se refire o artigo 11 ou a finalización, sen acordo, do procedemento de negociación, sen prexuízo do disposto no punto seguinte.

3. A referencia ao momento de constitución da comisión negociadora contida no punto anterior deberase entender substituída pola do momento de nova composición da citada comisión cando se deba proceder, de conformidade co disposto no artigo 7.5, a unha modificación da súa composición como consecuencia de cambios significativos experimentados nos cadros de persoal das sociedades, empresas e centros de traballo considerados.

Artigo 22. *Confidencialidade e reserva.*

1. Os membros da comisión negociadora e do órgano de representación e os representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta, así como os expertos que os asistan, non estarán autorizados a lles revelar a terceiros aquela información que lles fose expresamente comunicada a título confidencial.

Esta obriga de confidencialidade subsistirá mesmo tras a expiración do seu mandato e independentemente do lugar en que se atopen.

A transgresión da obriga de confidencialidade poderá dar lugar a responsabilidade de conformidade coas lexislacións ou prácticas nacionais.

2. Excepcionalmente, o órgano de control ou de administración da SE ou dunha sociedade participante establecida en España non estará obrigado a comunicar aquelas informacións específicas relacionadas con segredos industriais, financeiros ou comerciais cuxa divulgación puidese, segundo criterios obxectivos, obstaculizar o funcionamento da SE ou, de ser o caso, da sociedade participante, ou dos seus respectivos centros de traballo e empresas filiais, ou ocasionar graves prexuízos na estabilidade económica destes.

Esta excepción non abranguerá aqueles datos que teñan relación co volume de emprego na empresa.

Artigo 23. *Protección dos representantes dos traballadores.*

Os membros da comisión negociadora e do órgano de representación e os representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta que sexan traballadores da SE, dos seus centros de traballo e empresas filiais ou dunha sociedade participante gozan, no exercicio das súas funcións, da mesma protección e garantías previstas para os representantes dos traballadores no nivel nacional no país en que prestan os seus servizos, de conformidade co disposto nas lexislacións ou prácticas nacionais.

Esta mesma protección e garantías teñen, no exercicio das súas funcións, os representantes dos traballadores que formen parte do órgano de control ou administración da SE.

Artigo 24. *Capacidade da comisión negociadora e do órgano de representación dos traballadores da SE.*

A comisión negociadora, o órgano de representación dos traballadores e os representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta gozan de capacidade xurídica para o exercicio dos dereitos que lles reconece esta lei ou que deriven do acordo a que se refire o artigo 11, e poderán exercer accións administrativas ou xudiciais en todo o relativo ao ámbito das súas competencias por decisión maioritaria dos seus membros.

Artigo 25. *Espírito de cooperación.*

O órgano competente da SE e os membros do órgano de representación dos traballadores e, de ser o caso, os representantes dos traballadores no marco dun procedemento de información e consulta colaborarán entre si de boa fe para alcanzar os obxectivos desta lei, e respectarán os seus dereitos e obrigas recíprocos.

Artigo 26. *Efectos no caso de constitución da SE en prexuízo dos dereitos de implicación dos traballadores.*

Cando a operación de constitución da SE fose intencionadamente configurada co propósito de privar os traballadores dos seus dereitos de implicación ou de prexudicalos, ou con posterioridade ao rexistro da SE se producisen cambios substanciais no seo desta ou das súas empresas filiais con este mesmo propósito, e así se declare por sentenza xudicial, deberase proceder a unha nova negociación. A devandita negociación rexerese polas seguintes regras:

a) Terá lugar por petición do órgano de representación da SE ou dos representantes dos traballadores dos novos centros de traballo ou empresas filiais da SE.

b) Rexerese polo disposto nos artigos 4 a 13. Para tales efectos as referencias contidas nos artigos correspondentes ás sociedades participantes entenderanse referidas á SE e aos seus centros de traballo e empresas filiais; as referencias ao momento anterior á inscrición da SE serano ao momento de finalización sen acordo das negociacións, e as referencias á comisión negociadora serano ao órgano de representación.

TÍTULO II**Disposicións aplicables aos centros de traballo e empresas filiais situados en España das sociedades europeas****Artigo 27. *Ámbito de aplicación das disposicións do título II.***

As disposicións contidas neste título serán de aplicación exclusivamente aos centros de traballo situados en España das sociedades europeas e das súas empresas filiais ou, de ser o caso, das sociedades participantes na constitución da SE, con domicilio social en calquera Estado membro, no relativo ás remisións ás lexislacións e prácticas nacionais contidas nesta lei e nas disposicións dos Estados membros polas que se lle dá cumprimento á Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001.

Artigo 28. *Identificación dos representantes nacionais dos traballadores.*

A condición de representantes dos traballadores correspóndelles ás representacións sindicais, aos comités de empresa e aos delegados de persoal, nos termos que respectivamente lles recoñecen a Lei orgánica 11/1985, do 2 de agosto, de liberdade sindical, e no texto refundido da Lei do Estatuto de traballadores, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/1995, do 24 de marzo.

Artigo 29. *Designación dos representantes dos traballadores na comisión negociadora e no órgano de representación.*

1. Os representantes que deban formar parte da comisión negociadora e do órgano de representación serán designados por acordo daquelas representacións sindicais que no seu conxunto sumen a maioría dos membros do comité ou comités de empresa e delegados de persoal, de ser o caso, ou por acordo maioritario dos devanditos membros e delegados. En todo caso, esta designación deberase facer de forma proporcional á representación obtida por cada sindicato nas eleccións a representantes dos traballadores no conxunto dos centros de traballo.

Procederase do mesmo xeito para a substitución dos representantes designados nos supostos de dimisión e revogación e no de perda da condición de representante nacional dos traballadores.

Para os efectos de determinar a representatividade dos membros da comisión negociadora, respectarase a representatividade que cada un teña atribuída na acta de designación. No caso de non constar, presumirase que todos os designados en representación dos traballadores empregados en España representan o conxunto dos devanditos traballadores.

2. No caso da comisión negociadora, a designación deberá recaer nun delegado de persoal, membro do comité de empresa ou traballador de calquera das sociedades participantes e dos seus centros de traballo e empresas filiais afectados ou nun representante sindical membro dunha organización sindical máis representativa no nivel estatal ou representativa no ámbito das sociedades participantes.

No caso do órgano de representación, a designación deberá recaer nun traballador da SE ou dos seus centros de traballo ou empresas filiais que teña a condición de delegado de persoal, membro do comité de empresa ou delegado sindical.

3. Cando en representación dos traballadores empregados en España se deba designar máis dun membro da comisión negociadora, deberase procurar que, na medida do posible e segundo o permita o número de membros que haxa que designar, entre os devanditos membros figure polo menos un representante de cada unha das sociedades participantes que empreguen traballadores en España.

O disposto no parágrafo anterior enténdese sen prexuízo da regra de proporcionalidade a que se refire o punto 1.

4. A designación dos representantes adicionais que, de ser o caso, se tivesen que incorporar á comisión negociadora no suposto previsto no artigo 7.2, ou na disposición correspondente dos Estados membros, realizarase da mesma forma sinalada nos puntos 1 e 2 anteriores pero referindo o proceso exclusivamente ao ámbito da sociedade participante que vaia desaparecer como entidade xurídica diferenciada tras a inscrición da SE.

5. Para os efectos do disposto nos puntos 3 e 4, entenderase que os traballadores empregados en España por unha sociedade participante están representados na comisión negociadora cando forme parte dela un traballador da devandita sociedade designado en España. No caso de que entre os representantes designados en España figure un representante sindical que non sexa traballador de ningunha das sociedades participantes, terá a representatividade que lle atribúa a acta de designación; no caso de non constar, presumirase que todos os traballadores empregados en España polas sociedades participantes están representados na comisión negociadora a través do devandito representante sindical.

6. O disposto nos puntos 1 e 2 será aplicable ao órgano de representación constituído mediante acordo en defecto de disposicións específicas contidas nel.

Artigo 30. *Designación dos representantes dos traballadores que deban formar parte do órgano de administración ou control da SE.*

O disposto no artigo anterior será igualmente de aplicación ao procedemento de designación dos representantes dos traballadores que deban formar parte do órgano de administración ou de control da SE cando, en virtude do disposto na lexislación que resulte de aplicación, lle corresponda a cada Estado membro determinar a forma de elección ou designación dos membros que lle correspondan.

Artigo 31. *Protección dos representantes dos traballadores.*

1. Os representantes dos traballadores que sexan membros da comisión negociadora e do órgano de representación ou que participen nos procedementos de información e consulta, e os representantes dos traballadores que formen parte do órgano de administración ou de control da SE gozan, no exercicio das súas funcións, da protección e das garantías establecidas no texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/1995, do 24 de marzo, salvo no relativo ao crédito horario previsto no seu artigo 68.e), en que se observará o disposto nos puntos seguintes e, de ser o caso, na Lei orgánica 11/1985, do 2 de agosto, de liberdade sindical.

2. Os representantes dos traballadores a que se refire este artigo terán dereito aos permisos retribuídos necesarios para a asistencia ás reunións da comisión negociadora e do órgano de representación ou ás reunións que se celebren no marco do procedemento de información e consulta que de ser o caso se acordase, así como ás reunións do órgano de administración ou de control do cal formen parte.

3. Con independencia do disposto no punto anterior, os membros da comisión negociadora e do órgano de representación, así como os representantes dos traballadores que formen parte do órgano de administración ou de control da SE, terán dereito a un crédito de sesenta horas anuais retribuídas para o exercicio das súas funcións, adicionais, de ser o caso, a aquelas das cales dispoñan na súa condición de representantes nacionais dos traballadores.

Este dereito reconeceráselles aos membros do órgano de representación constituído mediante acordo en defecto de disposicións específicas contidas nel.

Artigo 32. *Eficacia xurídica en España das disposicións doutros Estados membros.*

Os acordos entre a comisión negociadora e o órgano competente das sociedades participantes concluídos conforme as disposicións dos Estados membros e, no seu defecto, as normas subsidiarias das citadas disposicións, obrigan todos os centros de traballo da SE e das súas empresas filiais incluídos dentro do seu ámbito de aplicación e situados en territorio español, así como os seus traballadores respectivos, durante todo o tempo da súa vixencia.

Malia a validez e eficacia dos devanditos acordos, en ningún caso poderán menoscabar nin alterar as competencias de negociación, información e consulta que a lexislación española lles outorga aos comités de empresa, delegados de persoal e organizacións sindicais, así como

a calquera outra instancia representativa creada pola negociación colectiva.

TÍTULO III

Procedementos xudiciais

Artigo 33. *Exercicio da potestade xurisdiccional.*

Os órganos xurisdiccionais da orde social coñecerán de cantas cuestións litixiosas se susciten en aplicación desta lei, de conformidade co establecido no artigo 2.p) do texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto lexislativo 2/1995, do 7 de abril, agás as pretensións que versen sobre a impugnación das sancións administrativas e as atribuídas á orde xurisdiccional civil en relación coa posición e actuación dos traballadores que participen no órgano de decisión e control da SE.

Artigo 34. *Competencia.*

1. Os órganos xurisdiccionais españois da orde social serán competentes para coñecer dos litixios a que se refire o artigo anterior cando as partes se sometesen expresa ou tacitamente a eles ou, no seu defecto, cando o demandado teña o seu domicilio en España ou cando a obriga que servise de base á demanda fose ou debese ser cumprida en territorio español.

2. A competencia dos órganos xurisdiccionais españois da orde social determinarase de acordo coas regras contidas nos artigos 6 a 11 do texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto lexislativo 2/1995, do 7 de abril. Na súa aplicación, nos procesos de conflitos colectivos, sobre impugnación de convenios colectivos e sobre tutela dos dereitos de liberdade sindical atenderase á extensión dos seus efectos en territorio español.

3. Para os efectos previstos nos puntos anteriores, e en ausencia de acordo ou de determinación expresa ao respecto, entenderase que o domicilio da comisión negociadora e do órgano de representación é o de rexistro da SE.

Artigo 35. *Lexitimación procesual.*

Estarán lexitimados para promover os litixios a que se refire esta lei os empresarios, os representantes dos traballadores, a comisión negociadora e o órgano de representación dos traballadores da SE de conformidade co disposto no artigo 24. Os sindicatos de traballadores e as asociacións empresariais terán lexitimación para a defensa dos seus dereitos e intereses lexítimos.

Artigo 36. *Modalidades procesuais.*

1. Os litixios relativos á negociación sobre as disposicións relativas á implicación dos traballadores na SE, incluídos os relativos á constitución e funcionamento da comisión negociadora, así como os relativos á constitución e funcionamento do órgano de representación dos traballadores ou dos procedementos de información e consulta e os relacionados cos dereitos e garantías dos membros da comisión negociadora, dos membros do órgano de representación, dos representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta e dos representantes dos traballadores que formen parte do órgano de control ou de administración dunha SE tramitaranse conforme o proceso de conflitos colectivos regulado no capí-

tulo VIII do título II do libro segundo do texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto legislativo 2/1995, do 7 de abril.

2. Os acordos da comisión negociadora a que se refire o artigo 8.2 e o acordo previsto no artigo 11, así como os demais acordos que co órgano competente poidan celebrar a comisión negociadora, o órgano de representación dos traballadores e, de ser o caso, os representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta, serán susceptibles de impugnación conforme o proceso de impugnación de convenios colectivos regulado no capítulo IX do título II do libro segundo do texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto legislativo 2/1995, do 7 de abril.

3. Conforme o proceso de conflitos colectivos tramitárase tamén a impugnación da decisión do órgano competente de atribuír carácter confidencial ou de non lles comunicar determinadas informacións aos membros da comisión negociadora, do órgano de representación dos traballadores e, de ser o caso, aos representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta. O xuíz ou a sala deberán adoptar as medidas necesarias para salvagardar o carácter confidencial ou secreto da información de que se trate.

Así mesmo, tramitaranse conforme este proceso os litixios relativos ao cumprimento polos representantes dos traballadores e polos expertos que os asistan da súa obriga de confidencialidade.

4. As demais cuestións litixiosas que se susciten en aplicación desta lei tramitaranse segundo a súa natureza, polas disposicións establecidas para o procedemento ordinario ou pola modalidade procesual que corresponda, de conformidade co establecido no texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto legislativo 2/1995, do 7 de abril.

Artigo 37. *Lexislación procesual.*

En todo o non previsto neste título rexerá o texto refundido da Lei de procedemento laboral, aprobado polo Real decreto legislativo 2/1995, do 7 de abril.

Artigo 38 *Procedementos de solución extraxudicial dos conflitos.*

O disposto neste título enténdese sen prexuízo do dereito das partes a acudir aos procedementos de solución extraxudicial dos conflitos.

Disposición adicional primeira. *Non-afectación de lexislacións e prácticas nacionais.*

1. Cando unha SE sexa unha empresa de dimensión comunitaria ou unha empresa de control dun grupo de empresas de dimensión comunitaria, no sentido previsto na Lei 10/1997, do 24 de abril, sobre dereitos de información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria, ou nas lexislacións dos demais Estados membros polas que se lle dá aplicación ao disposto na Directiva 94/45/CE do Consello, do 22 de setembro de 1994, sobre a constitución dun comité de empresa europeo ou dun procedemento de información e consulta aos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria, non se lles aplicarán, nin a ela nin ás súas filiais, as disposicións das ditas lexislacións, salvo no caso de que a comisión negociadora adoptase, de conformidade co disposto no artigo 8.2 desta lei, o acordo de non iniciar negociacións ou de pór fin ás negociacións xa iniciadas.

2. Non se lles aplicarán ás SE incluídas no ámbito de aplicación desta lei as disposicións en materia de participación dos traballadores nos órganos sociais previstas nas lexislacións ou prácticas nacionais distintas daquelas adoptadas para lle dar aplicación ao disposto na Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001, pola que se completa o Estatuto da Sociedade Anónima Europea no que respecta á implicación dos traballadores.

3. Esta lei non afectará:

a) Os actuais dereitos de implicación dos traballadores distintos dos de participación nos órganos da SE de que gocen os traballadores da SE e dos seus centros de traballo e empresas filiais de conformidade coas lexislacións e prácticas nacionais dos Estados membros.

b) Os dereitos en materia de participación nos órganos de que gocen os traballadores das filiais da SE de conformidade coas lexislacións e prácticas nacionais.

4. Para salvagardar os dereitos mencionados no punto 3, o rexistro da SE non extinguirá por si mesmo o mandato dos representantes legais dos traballadores das sociedades participantes que deixen de existir como entidades xurídicas diferenciadas, que seguirán exercendo as súas funcións nos mesmos termos e baixo as mesmas condicións que rexían con anterioridade.

Disposición adicional segunda. *Aplicación desta lei á implicación dos traballadores nas sociedades cooperativas europeas.*

1. O disposto nesta lei será igualmente de aplicación á implicación dos traballadores nas sociedades cooperativas europeas (a partir deste momento SCE) recollidas no Regulamento (CE) n.º 1435/2003 do Consello, do 22 de xullo de 2003, relativo ao Estatuto da sociedade cooperativa europea, coas seguintes particularidades:

1.ª As referencias a unha SE, a unha sociedade participante ou a unha filial dunha sociedade contidas nesta lei entenderanse feitas tamén a unha SCE, a unha entidade xurídica participante ou a unha filial dunha entidade xurídica participante ou dunha SCE, respectivamente, agás no referido a sociedade «holding» e filial común, que non é de aplicación á SCE.

Así mesmo, as referencias á xunta xeral de accionistas entenderanse feitas á asemblea xeral.

2.ª Para os efectos desta lei entenderase por:

a) SCE: toda sociedade cooperativa constituída conforme o Regulamento (CE) n.º 1435/2003.

b) Entidades xurídicas participantes: as sociedades conforme o segundo parágrafo do artigo 48 do Tratado da Comunidade Europea, incluídas as cooperativas, así como as entidades xurídicas constituídas conforme a lexislación dun Estado membro e rexidas por ela que participen directamente na constitución dunha SCE.

c) Filial dunha entidade xurídica participante ou dunha SCE: unha empresa sobre a cal a devandita entidade xurídica ou SCE exerce unha influencia dominante definida de conformidade co disposto no artigo 4 da Lei 10/1997, do 24 de abril, sobre dereitos de información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos de dimensión comunitaria.

3.ª O acordo a que se refire o artigo 11 incluírá cando sexa necesario, ademais do contido previsto no devandito artigo, os casos de cambios estruturais na SCE e nas súas filiais e centros de traballo, acontecidos despois da creación da SCE, que dean lugar á renegociación do acordo e o procedemento para a súa renegociación.

O acordo poderá especificar as disposicións para habilitar os traballadores a participar nas asembleas xerais ou nas asembleas de sección ou sectoriais.

4.ª Na reunión anual a que se refire o punto 2 do artigo 17 desta lei, o órgano de representación dos traballadores terá tamén dereito a ser informado e consultado sobre as iniciativas referentes á responsabilidade social das empresas.

2. Cando unha SCE sexa constituída exclusivamente por persoas físicas ou por unha soa entidade xurídica e por persoas físicas que empreguen, no seu conxunto, un mínimo de cincuenta traballadores en, polo menos dous Estados membros, aplicarase á implicación dos traballadores na SCE o disposto nesta lei.

3. Cando unha SCE sexa constituída exclusivamente por persoas físicas ou por unha soa entidade xurídica e por persoas físicas que empreguen, no seu conxunto, un número de traballadores inferior a cincuenta, en polo menos dous Estados membros, ou un número maior pero nun só Estado membro, a implicación dos traballadores na SCE rexerese polas seguintes disposicións:

a) Na propia SCE, polas disposicións de aplicación ás sociedades cooperativas no Estado membro en que se atope o seu domicilio social.

b) Nas súas filiais ou centros de traballo, polas disposicións de aplicación ás sociedades cooperativas no Estado membro en que estean situados.

En caso de traslado do domicilio social dunha SCE na cal se aplique un sistema de participación dun Estado membro a outro, continuaranse aplicando, como mínimo, os dereitos de participación que os traballadores viñesen disfrutando antes do traslado.

Malia o anterior, despois do rexistro da SCE, a implicación dos traballadores na SCE rexerese polo disposto nesta lei, cando así o solicite, polo menos, un terzo do número total de traballadores da SCE e das súas filiais e centros de traballo en, polo menos, dous Estados membros, ou cando o número total de traballadores alcance ou supere o limiar de cincuenta traballadores en, polo menos, dous Estados membros. Para tal efecto as expresións «entidades xurídicas participantes» e «filiais e centros de traballo afectados» substituirase por «SCE» e «filiais e centros de traballo da SCE», respectivamente.

4. Dentro dos límites previstos no punto 4 do artigo 59 do Regulamento (CE) n.º 1435/2003, os traballadores da SCE e os seus representantes estarán habilitados para participar nas asembleas xerais ou, en caso de que existan, asembleas de sección ou sectoriais, con dereito a voto en calquera das seguintes circunstancias:

1.ª Cando as partes así o decidan no acordo a que se refire o artigo 11.

2.ª Cando unha sociedade cooperativa na cal se aplique un sistema dese tipo se transforme nunha SCE.

3.ª No caso de SCE non constituídas por transformación, cando nunha das sociedades cooperativas participantes se aplique un sistema dese tipo, e concorran, ademais, as seguintes circunstancias:

a) Que as partes non logren alcanzar o acordo a que se refire o artigo 11, no prazo establecido no artigo 10.

b) Que sexan de aplicación as disposicións subsidiarias do artigo 20, conforme o previsto na alínea b) do punto 1 do artigo 14.

c) Que a sociedade cooperativa participante na cal se aplique un sistema deste tipo tivese, antes do rexistro da SCE, a porcentaxe de participación máis elevada, no sentido da alínea l) do artigo 2, entre as sociedades cooperativas participantes.

Disposición derradeira primeira. *Modificación do texto refundido da Lei sobre infraccións e sancións na orde social.*

O texto refundido da Lei sobre infraccións e sancións na orde social, aprobada polo Real decreto legislativo 5/2000, do 4 de agosto, modifícase nos seguintes termos:

Un. Engádesse un punto 12 ao artigo 2, coa seguinte redacción:

«12. As sociedades europeas e as sociedades cooperativas europeas con domicilio social en España, as sociedades, entidades xurídicas e, de ser o caso, as persoas físicas domiciliadas en España que participen directamente na constitución dunha sociedade europea ou dunha sociedade cooperativa europea, así como as persoas físicas ou xurídicas ou comunidades de bens titulares dos centros de traballo situados en España das sociedades europeas e das sociedades cooperativas europeas e das súas empresas filiais e das sociedades e entidades xurídicas participantes, calquera que sexa o Estado membro en que se encontren domiciliadas, respecto dos dereitos de información, consulta e participación dos traballadores, nos termos establecidos na súa lexislación específica».

Dous. Engádesse un punto 3 ao artigo 5, coa seguinte redacción:

«3. Son infraccións laborais en materia de dereitos de implicación dos traballadores nas sociedades europeas as accións ou omisións dos distintos suxeitos responsables contrarias á Lei sobre implicación dos traballadores nas sociedades anónimas e cooperativas europeas, ou ás súas normas regulamentarias de desenvolvemento, ás disposicións doutros Estados membros con eficacia en España, aos acordos celebrados conforme a lei ou ás disposicións citadas, e ás cláusulas normativas dos convenios colectivos que complementan os dereitos recoñecidos nelas, tipificadas e sancionadas de conformidade con esta lei.»

Tres. Engádesse unha subsección 4.ª e un artigo 10 bis á sección 1.ª do capítulo II, coa seguinte redacción:

«Subsección 4.ª Infraccións en materia de dereitos de información, consulta e participación dos traballadores nas sociedades anónimas e sociedades cooperativas europeas

Artigo 10 bis. *Infraccións graves e moi graves.*

1. Son infraccións graves, salvo que proceda a súa cualificación como moi graves de conformidade co disposto no punto seguinte:

a) Non lles facilitar aos representantes dos traballadores as informacións necesarias para a axeitada constitución da comisión negociadora, en particular no relativo á identidade das sociedades ou entidades xurídicas e, de ser o caso, persoas físicas, participantes e dos seus centros de traballo e empresas filiais, o número dos seus traballadores, o domicilio social proposto, así como sobre os sistemas de participación existentes nas sociedades ou entidades xurídicas participantes, nos termos legalmente establecidos.

b) A transgresión dos dereitos de reunión da comisión negociadora, do órgano de representación dos traballadores da SE ou da SCE ou dos representantes dos traballadores no marco dun procedemento de información e consulta, así como do seu dereito a ser asistido por expertos da súa elección.

c) A transgresión dos dereitos da comisión negociadora, do órgano de representación e, de ser o caso, dos representantes dos traballadores no marco dun procedemento de información e consulta, en materia de recursos financeiros e materiais para o axeitado funcionamento e desenvolvemento das súas actividades.

d) A falta de convocatoria, en tempo e forma, da comisión negociadora e das reunións, ordinarias e extraordinarias, do órgano de representación dos traballadores co órgano competente da sociedade europea ou da sociedade cooperativa europea.

e) A transgresión dos dereitos e garantías dos membros da comisión negociadora, dos membros do órgano de representación, dos representantes dos traballadores que exerzan as súas funcións no marco dun procedemento de información e consulta e dos representantes dos traballadores que formen parte do órgano de control ou de administración dunha sociedade europea, ou dunha sociedade cooperativa europea, nos termos legal ou convencionalmente establecidos.

2. Son infraccións moi graves:

a) As accións ou omisións que impidan o inicio e desenvolvemento da negociación cos representantes dos traballadores sobre as disposicións relativas á implicación dos traballadores na sociedade europea ou na sociedade cooperativa europea.

b) As accións ou omisións que impidan o funcionamento da comisión negociadora, do órgano de representación dos traballadores ou, se é o caso, do procedemento de información e consulta acordado, nos termos legal ou convencionalmente establecidos.

c) As accións ou omisións que impidan o exercicio efectivo dos dereitos de información, consulta e participación dos traballadores na sociedade europea, ou na sociedade cooperativa europea, incluído o abuso no establecemento da obriga de confidencialidade na información proporcionada ou no recurso á dispensa da obriga de comunicar aquelas informacións de carácter secreto.

d) As decisións adoptadas en aplicación da lei sobre implicación dos traballadores nas sociedades anónimas e cooperativas europeas, que conteñan ou supoñan calquera tipo de discriminacións directas ou indirectas desfavorables por razón de idade ou minusvalidez ou favorables ou adversas por razón de sexo, nacionalidade, orixe, incluída a racial ou étnica, estado civil, relixión ou conviccións, ideas políticas, orientación sexual, adhesión ou non a un sindicato, aos seus acordos ou ao exercicio, en xeral, das actividades sindicais, ou lingua.

e) O recurso indebido á constitución dunha sociedade europea ou dunha sociedade cooperativa europea co propósito de privar os traballadores dos dereitos de información, consulta e participación que tivesen, ou de facelos ineficaces.».

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais.*

A Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais, queda modificada como segue:

Un. Os puntos 1 e 2 do artigo 3 quedan redactados do seguinte modo:

«1. Esta lei e as súas normas de desenvolvemento serán de aplicación tanto no ámbito das relacións laborais reguladas no texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores como no das relacións

de carácter administrativo ou estatutario do persoal ao servizo das administracións públicas, coas peculiaridades que, neste caso, se prevén nesta lei ou nas súas normas de desenvolvemento. Iso sen prexuízo do cumprimento das obrigas específicas que se establecen para fabricantes, importadores e subministradores, e dos dereitos e obrigas que poidan derivar para os traballadores autónomos. Igualmente serán aplicables ás sociedades cooperativas, constituídas de acordo coa lexislación que lles sexa de aplicación, nas cales existan socios cuxa actividade consista na prestación dun traballo persoal, coas peculiaridades derivadas da súa normativa específica.

Cando nesta lei se faga referencia a traballadores e empresarios, entenderanse tamén comprendidos nestes termos, respectivamente, dunha parte, o persoal con relación de carácter administrativo ou estatutario e a Administración pública para a cal presta servizos, nos termos expresados na disposición adicional terceira desta lei e, doutra, os socios das cooperativas a que se refire o parágrafo anterior e as sociedades cooperativas para as cales prestan os seus servizos.

2. Esta lei non será de aplicación naquelas actividades cuxas particularidades o impidan no ámbito das funcións públicas de:

Policía, seguranza e protección alfandegueira.

Servizos operativos de protección civil e peritaxe forense nos casos de grave risco, catástrofe e calamidade pública.

Forzas Armadas e actividades militares da Garda Civil.

Non obstante, esta lei inspirará a normativa específica que se dite para regular a protección da seguranza e a saúde dos traballadores que prestan os seus servizos nas indicadas actividades.»

Dous. Engádesse unha disposición adicional numerada como «novena bis» coa seguinte redacción:

«Disposición adicional novena bis. *Persoal militar.*

O previsto nos capítulos III, V e VII desta lei aplícarase de acordo coa normativa específica militar.»

Disposición derradeira terceira. *Incorporación de dereito da Unión Europea.*

Mediante esta lei incorpóranse ao dereito español a Directiva 2001/86/CE do Consello, do 8 de outubro de 2001, pola que se completa o Estatuto da Sociedade Anónima Europea no que respecta á implicación dos traballadores, e a Directiva 2003/72/CE do Consello, do 22 de xullo de 2003, pola que se completa o Estatuto da sociedade cooperativa europea no que respecta á implicación dos traballadores.

Disposición derradeira cuarta. *Fundamento constitucional.*

Esta lei constitúe lexislación laboral ditada ao abeiro do artigo 149.1.7.^a da Constitución, salvo o disposto no título III, que constitúe lexislación procesual ditada ao abeiro do artigo 149.1.6.^a da Constitución.

Malia o anterior, o exercicio desta competencia estatal enténdese sen prexuízo da competencia de execución que sobre a devandita lexislación lles corresponde ás comunidades autónomas de conformidade co disposto nos seus estatutos de autonomía.

Disposición derradeira quinta. *Disposicións de aplicación e desenvolvemento.*

O Goberno ditará as disposicións que sexan precisas para a aplicación e desenvolvemento desta lei.

Disposición derradeira sexta. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumbran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 18 de outubro de 2006.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

18205 LEI 32/2006, do 18 de outubro, reguladora da subcontratación no sector da construción. («BOE» 250, do 19-10-2006.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Tras dez anos de promulgación da Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais, e despois do seu desenvolvemento regulamentario, é un feito incontestable que, a pesar de todo, e dos inxentes esforzos realizados polos distintos actores implicados na prevención de riscos laborais (Estado, comunidades autónomas, axentes sociais, entidades especializadas, etcétera), existe un sector como o da construción que, constituíndo un dos eixes do crecemento económico do noso país, está sometido a uns riscos especiais e continúa rexistrando unha sinistralidade laboral moi notoria polas súas cifras e gravidade.

Son numerosos os estudos e as análises desenvolvidos para avaliar as causas de tales índices de sinistralidade neste sector, sen que resulte posible atribuír a orixe desta situación a unha causa única, dada a súa complexidade.

Un deses factores pode estar relacionado coa utilización dunha forma de organización produtiva, que ten unha importante tradición no sector, pero que adquiriu nas últimas décadas un especial desenvolvemento nel, tamén como reflexo da externalización produtiva que se dá noutros sectores, aínda que neste con especial intensidade. Esta forma de organización non é outra que a denominada «subcontratación».

Hai que ter en conta que a contratación e subcontratación de obras ou servizos é unha expresión da liberdade de empresa que reconece a Constitución española no seu artigo 38 e que, no marco dunha economía de mercado, calquera forma de organización empresarial é lícita, sempre que non contraríe o ordenamento xurídico. A subcontratación permite en moitos casos un maior grao de especialización, de cualificación dos traballadores e unha máis frecuente utilización dos medios técnicos que se empregan, o que inflúe positivamente no investimento na nova

tecnoloxía. Ademais, esta forma de organización facilita a participación das pequenas e medianas empresas na actividade da construción, o que contribúe á creación de emprego. Estes aspectos determinan unha maior eficiencia empresarial.

Non obstante, o exceso nas cadeas de subcontratación, especialmente neste sector, ademais de non achegar ningún dos elementos positivos desde o punto de vista da eficiencia empresarial que deriva da maior especialización e cualificación dos traballadores, ocasiona, en non poucos casos, a participación de empresas sen unha mínima estrutura organizativa que permita garantir que se encontran en condicións de facer fronte ás súas obrigas de protección da saúde e a seguranza dos traballadores, de tal forma que a súa participación no encadeamento sucesivo e inxustificado de subcontratacións opera en menoscabo das marxes empresariais e da calidade dos servizos proporcionados de forma progresiva ata o punto de que, nos últimos elos da cadea, tales marxes son practicamente inexistentes, favorecendo o traballo somerxido, xusto no elemento final que debe responder das condicións de seguranza e saúde dos traballadores que realizan as obras. Por iso os indicados excesos de subcontratación poden facilitar a aparición de prácticas incompatibles coa seguranza e coa saúde no traballo.

Recoñecendo esa realidade, esta lei aborda por primeira vez, e de forma estritamente sectorial, unha regulación do réxime xurídico da subcontratación que, recoñecendo a súa importancia para o sector da construción e da especialización para o incremento da produtividade, establece unha serie de garantías dirixidas a evitar que a falta de control nesta forma de organización produtiva ocasionase situacións obxectivas de risco para a seguranza e a saúde dos traballadores.

Estas cautelas dirixense nunha triple dirección. En primeiro lugar, exixindo o cumprimento de determinadas condicións para que as subcontratacións que se efectúen a partir do terceiro nivel de subcontratación respondan a causas obxectivas, co fin de previr prácticas que puidesen derivar en riscos para a seguranza e a saúde no traballo. En segundo lugar, exixindo unha serie de requisitos de calidade ou solvencia ás empresas que vaian actuar neste sector, e reforzando estas garantías en relación coa acreditación da formación en prevención de riscos laborais dos seus recursos humanos, coa acreditación da organización preventiva da propia empresa e coa calidade do emprego precisando unhas mínimas condicións de estabilidade no conxunto da empresa. E, en terceiro lugar, introducindo os adecuados mecanismos de transparencia nas obras de construción, mediante determinados sistemas documentais e de reforzamento dos mecanismos de participación dos traballadores das distintas empresas que interveñen na obra.

Finalmente, para asegurar a efectividade desta nova regulación nas obras de construción, a lei introduce as oportunas modificacións do vixente texto refundido da Lei de infraccións e sancións na orde social, aprobado polo Real decreto lexislativo 5/2000, do 4 de agosto, establecendo a adecuada tipificación das infraccións administrativas que poden derivar da deficiente aplicación desta lei.

Todo iso se estrutura en dous capítulos, sobre o obxecto e ámbito de aplicación da lei e definicións, o primeiro, e as normas xerais sobre subcontratación no sector da construción, o segundo, con once artigos, tres disposicións adicionais, dúas disposicións transitorias, tres disposicións derradeiras e un anexo.